

12.1.3 İslam medeniyetinde öne çıkan eğitim ve bilim kurumlarını tanıtır.

1. Bugünkü anlamda ilkokul seviyesinde okuma yazma eğitimlerinin verildiği okullardır. İlk dönemlerde müstakil binalar yerine camilerin eklentisi şeklinde tesis edilen bu yapıların, eğitim tarihi açısından erken sayılacak bir dönemde, çok ileri bir takım metotlar geliştirdiği görülmektedir. Çocuklar bu yapılarda okuma yazma öğrendikten ve Kur'an'ı hatmettikten sonra daha ileri seviye derslerine mescitlerde devam ederlerdi. Bu eğitim kurumlarında öğrencilere zekâ ve kabiliyetlerine göre ders verilir, öğrencileri henüz tahsil hayatının başında iken bıkkınlığa ve ümitsizliğe düşürmemeye gayret gösterilirdi.

Bu parçada bahsedilen eğitim kurumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Medrese
- B) Mektep
- C) Kütüphane
- D) Beytü'l-hikme
- E) Daru'l-hadis

2. Hicri 3. asır ile 5. asır arasında başta Horasan ve Maverünnahr olmak üzere İslam dünyasının ilim merkezlerinde bu eğitim kurumları kurulmaya başlandı. Ancak bugünkü anlamda sistematik yapılar olan bu yapılar Selçuklular zamanında kurulmuştur. İslam dünyasında sistematik olarak bu kurumların kurucusu Nizamülmülk kabul edilmiştir. Geçmişte yükseköğretim faaliyetlerinin yapıldığı yerlerdir. Bugünkü anlamda fakültelere karşılık gelen eğitim kurumlarıdır.

Bu parçada bahsedilen eğitim kurumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mektep
- B) Mescit
- C) Medrese
- D) Daru'l-kurra
- E) Daru'l-hadis

3. Kur'an öğretilen ve hafız yetiştirilen mekteplerin, kıraat eğitimi yapılan medrese veya bölümlerin genel adıdır. Bir başka ifadeyle, Kur'an-ı Kerim okuma ilmini uzmanlık derecesinde öğreten okullara verilen isimdir. Selçuklular, kıraat ilminin okutulduğu medreseleri genellikle daru'l-huffâz şeklinde adlandırmışlardır. Bu adlandırma Osmanlılar Dönemi'ne kısmen uzanmakla birlikte, Kur'an ihtisas medreselerine Osmanlılar daha çok "... demişlerdir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki eğitim kurumlarından hangisi getirilmelidir?

- A) Daru'l-hadis
- B) Bimaristan
- C) Beytü'l-hikme
- D) Daru'l-kurra
- E) Mescit

4. Hadis ilimlerinin öğretildiği ve hadis ilimlerinde uzmanların yetiştirildiği yükseköğretim kurumlarıdır. Hadis dersleri önceleri mescitlerde o şehrin muhaddisleri tarafından verilirdi. Bu mescitler aynı zamanda ilmî seyahatleri dolayısıyla şehre gelen meşhur muhaddislerin hadis derslerine de tahsis edilirdi. Ders halkalarının ve onlara iştirak eden öğrencilerin çoğalmasından dolayı camiler dışında yeni müesseselere ihtiyaç duyuldu. Bu amaçla Nişabur'da hadis medreseleri kurulmuştur. Ancak müstakil bir öğretim müessesesi olarak bu yapılar ilk defa Şam'da inşa edilmiştir.

Bu parçada bahsedilen eğitim kurumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Daru'l-kurra
- B) Medrese
- C) Mektep
- D) Mescit
- E) Daru'l-hadis

- Öğretmenlerimiz öğrencileri ile paylaşabilir.
  - Sadece öğretmen ve öğrencilerin ücretsiz kullanımına sunulmaktadır.
  - Herhangi bir site ya da kitapta yayınlanmasına (isim belirtilse dahi) izin verilmemektedir.
- .Bu dokümanın tüm yayın hakları mikailokumus.com'a aittir.

5. İslam dünyasında klasik hastanelerin genel adı olup bîmâristan adıyla bilinir. Bîmâr hasta anlamına gelen bir kelimedir. Başlangıç döneminde bîmâristan adıyla anılan hastanelerin Selçuklular'da daru'ş-şifa veya daru'l-afiye ismiyle anıldıkları görülmektedir. Osmanlılar zamanında ise daru'ş-şifa ile birlikte daha çok daru's-sıhha, bîmârhane ve tımarhane kelimeleri kullanılmıştır.

Bu parçada bahsedilen eğitim kurumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şifahane
B) Rasathane
C) Beytü'l-hikme
D) Daru'l-kurra
E) Daru'l-hadis
6. Astronomik gözlemler yapmaya yarayan özel bina ve evlere denir. Bu yapılar Orta Çağ boyunca benzerine rastlanmayacak ölçüde sürekli ve sistemli olarak ilk defa İslam dünyasında ortaya çıkmıştır. Tam teşekküllü olmasa da İslam dünyasında ilk olarak 828 yılında Bağdat'ta kurulmuştur. Burada ünlü matematikçi Hârizmî görev yapmıştır. Yine 1023 yılında İbn Sina için Hemedan şehrinde de bu yapıdan inşa edilmiştir. Ayrıca Melikşah'ın yaptırdığı, Ömer Hayyâm dâhil birçok bilim adamının görev aldığı bu kurumlar bilim yuvalarının ilk örneklerindedir.

Bu parçada bahsedilen eğitim kurumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bimaristan
B) Rasathane
C) Medrese
D) Mektep
E) Mescit

